

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I VÄSTMANLANDS LÄN

Områdesnummer: NRO 19011

Områdesnamn: Färmansbo urskog, Krokmossen och Skennaren

Kommun: Surahammar (1907), Sala (1981)

Av riksintresse enligt Natur-
vårdsverkets beslut 2000-02-09.

Kartblad: 11G NV

Area: 460 ha land

Naturgeografisk region: 26 Skogslandskapet omedelbart söder om norrlandsgränsen

Landskapsform: Sprickdalslandskap

Riksvärde

Myrkomplex - topogent kärr

Naturskog – barrblandskog - flora, fauna

Värdeomdöme: Stora, för regionen representativa, våtmarkskomplex med intilliggande naturskog. Höga flora- och faunavärden.

Huvudkriterier:

A. Område med framstående exempel på landskapstyper eller naturtyper som särskilt väl visar landskapet utveckling samt processer och naturlig utveckling i olika ekologiska system.

B. Väsentligen opåverkat naturområde

C. Område med sällsynta naturtyper, hotade eller sårbara biotoper och arter

Stödkriterier: 1 (storlek), 2 (mångformighet), 3 (naturlighet), 4 (kontinuitet), 5 (representativitet)

Förutsättningar för bevarande: Bevarandet av våtmarkernas värde kräver att områdets hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning, och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzoner bör ej utföras.

Säkerställande och internationell status: Färmansbo urskog samt delar av Krokmossen utgör naturreservat. Reservatet är tillika Natura 2000-område.

Områdets huvuddrag:

Färmansbo urskog har beskrivits i samband med naturvårdsverkets urskogsinventering och där givits högsta skyddsklass tillsammans med två andra urskogsområden i länet.

Området har en omväxlande topografi där små våtmarker omväxlar med partier med hållmark. Områdets norra del höjer sig ca 20 m över omgivningen. Torr ristyp med tall dominerar området medan granskogen återfinns på fuktigare mark. Stora delar utgörs av barrblandskog med inslag av lövträd. Skogens ålder är i genomsnitt 110-150 år men även äldre träd finns. Torrträd, högstubbar och lågor av både tall, gran och lövträd förekommer. Virke från senare års stormfällningar ligger orört. Luckföryngringar efter äldre stormfällningar hyser 30-40 årig skog.

Kulturpåverkan på skogen har under detta århundrade varit ringa. Troligen har man kolat större delen av området för ca 150 år sedan. Viss huggning har även förekommit under 1900-talet, men skogen är som helhet orörd och ger ett intryck av urskog och vildmark. Området är till stor del naturligt avgränsat av våtmarker.

I området häckar fåglar som gynnas av att det finns stora bestånd med gammal och orörd skog. Här finns pärluggla och sparvuggla, duvhök och sparvhök, korp och tjäder samt ett flertal hackspettsarter. Insektsfaunan är ofullständigt känd men bland fjärilar har påträffats flera arter som är ovanliga och knutna till gammal skog. Av vedlevande kryptogamer finns flera rödlistade arter, t ex vågticka, gräddticka, fläckporing, vintertagging, kortskaftad ärgspik och vedtrappmossa.

Krokmossen utgörs av ett mosse-kärr-sumpskogskomplex, hydrologiskt relativt intakt och bestående av två mer eller mindre skogbevuxna mossepartier av tall-skvatrammossetyp samt topogena fattigkärr av skilda typer. I sydvästra delen finns rikare partier med bl a en större förekomst av ängsnycklar. Ljungpipare och grönbena samt trana finns i området, liksom större orrspele.

Skennaren är ett myrkomplex som domineras av en medelstor, koncentrisk mosse i norr samt en starkt excentrisk d:o i sydväst med ett mellanliggande dråg av topogena kärr. Högmossens kantskog är tämligen svagt utvecklad. Mossens sydlut upptas av en nästan trädfri, kråkrisdominerad vegetation. Mosseplanet utgör av ett relativt strukturlöst degenerationskomplex med halvmeterbreda höljor och med dominans av lavrika ristuvesamhällen. Dråget mellan mossepartierna är huvudsakligen ett trådstarrdominerat fattigkärr. Mossen är i östra delen något påverkad av dikningar. Fågelfaunan är intressant med bl a ljungpipare, fiskgjuse och grönbena.

Anmärkningar: NVP 07:17, 81:56, 81:57. VMI ID 11G6E05 samt 11G7E06.

Litteratur:

Hallingbäck, T & Hjortstam, K 1980: Översiktlig inventering av några utvalda naturskogar i Västmanlands län. Manuskript, länsstyrelsen.

Larsson, S, 1982: Uppgifter om fjärilfaunan i Krokmosskogen, Surahammars kommun. Manuskript.

Lundmark, R, 1998: Tickor i Färmansbo naturreservat. Manuskript.

Länsstyrelsen i Västmanlands län, 1984: Beslut om bildande av naturreservatet Färmansbo urskog.

Länsstyrelsen i Västmanlands län: Våtmarksinventering i Västmanlands län. Manus.

Naturvårdsverket 1994: Myrskyddsplan för Sverige.

Statens naturvårdsverk, 1982: Inventering av urskogsartade områden i Sverige. SNV PM 1508.

Registerblad upprättat 1987-01-20, reviderat 1999-02-04 (E. Marklund)

NRO 19011 FÄRMANSBO URSKOG, KROKMOSSEN, SKENNAREN
Skala 1:20 000

— förslag till gräns för
riksintresse

naturreservat

